

LABORATORI DE CIÈNCIES SOCIALS (SOCIAL LAB)

Responsable: Antoni Santisteban

Professorat participant

Ha participat en el projecte la Unitat de Didàctica de les Ciències Socials, Departament de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, i de les Ciències Socials: Neus González-Monfort, Antoni Santisteban, Joan Llusà, Roser Canals, Mercè Andreu, Adela Fontan, Montserrat Oller, Gustavo González, Jordi Castellví, Mariona Massip, Laura Girbau, Carles Anguera, Joan Coma, Jaume Montsalvatge, Breogán Tosar, Francisco Gil, Jordi Nomen, Marta Andreu, Marta Baqué, Sandra Muzzi i Xavier Giner.

Objectiu

L'objectiu del projecte s'ha centrat en recuperar, actualitzar i enriquir el fons de recursos didàctics, materials i informàtics per tal d'equipar un Laboratori de Ciències Socials per a la formació inicial i permanent del professorat d'educació infantil, primària i secundària, així com universitari. El model en el que ens hem basat és el model italià de Laboratori d'història, geografia i ciències socials, segons propostes de Mattozzi, Landi, Girardet, De Vecchi, etc. També ens hem inspirat en els laboratoris d'història o tallers d'història i geografia desenvolupats a Gran Bretanya.

Actuacions realitzades

Formació: el professorat de la unitat ha participat en una jornada on se l'ha format perquè conegui el plantejament del laboratori i els recursos dels quals disposa així com les seves possibilitats, de manera que el laboratori de socials pugui repercutir en el desenvolupament de les pròpies classes i assignatures.

Implementació: s'ha introduït el recurs del laboratori de ciències socials a les assignatures dels graus d'Educació Infantil i Educació Primària i el màster d'Educació Secundària. Aquest permet millorar les competències professionals dels nostres professionals i dotar-los d'eines per a la seva tasca docent, a partir de la pràctica innovadora i competencial com a base de l'ensenyament i l'aprenentatge de les ciències socials.

Pressupost utilitzat

Espai laboratori	Material	Import	Proveïdor	
Jocs i simulació	Material de ludificació			
	El monstre de colors	30€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/monstre-de-colors.html

	Eureka	15€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/eureka.html
	Villagers	28€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/estrategia/4673-villagers-ingles-604565193599.html
	Los Países del mundo	27€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/familiares/1218-los-paises-del-mundo-lander-der-welt-4010168239187.html
	Inventa kit: superpowers	15€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/familiares/3398-inventa-kit-superpowers-8425402204597.html
	Los inseparables	20€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/estrategia/2367-los-inseparables-793588576332.html
	Peak Oil	25€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/estrategia/3590-peak-oil-8437016497081.html
	Wir sind das volk	30€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/estrategia/1614-wir-sind-das-volk-4015566031012.html
	La resistencia	20€	JugarxJugar	https://www.jugarxjugar.com/shop/estrategia/449-la-resistencia-8436017222999.html
Total		210€		
Espai geogràfic i economia				
	(50) Set de brúixoles	18,17€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/set-bruixoles-14-5mm-50u.html
	Globus terraqui x5	70,00€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/globus-terraqui-16cm-fisic-cat.html
	Bitllets i Monedes x2	43,10€	Abacus	https://online.abacus.coop/es/euros-28-bitllets-80-monedas.html
	Atlas obscura	25€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/atlas-obscura.html
	Atlas de mapas	25€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/atlas-de-mapas.html
	Mapas de guerra	25€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/mapas-de-guerra.html
	Atlas de mapas curiosos	30€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/atlas-de-mapas-curiosos.html
	Barcelona	29€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/barcelona-1179126-44.html
	Astrolabi	85€	Antiquus	https://www.antiquus.es/p-20/Orientacion-y-Medida/Astrolabio/Astrolabio-Arsenius-10-(una-latitud-41o)
	Sexant	65€	Antiquus	https://www.antiquus.es/p-238/Orientacion-y-Medida/Sextante/SEXTANTE
	Nocturlabio	59€	Antiquus	https://www.antiquus.es/p-177/Orientacion-y-Medida/Nocturlabio/Nocturlabio
Total		474,27€		
Temps històric i història de l'art				
	(3) Relotges de sorra x10	52,50€	Abacus	https://online.abacus.coop/ca/rellotges-de-sorra-823124-36.html

	(25) Maleta Didáctica «El Tiempo en Época Romana» – Pack Completo	226€	Teselas y mosaicos	https://teselasy mosaicos.com/tienda/material-didactico/maletas-didacticas-para-colegios-e-institutos/maletas-de-la-medida-del-tiempo-en-epoca-romana/maleta-didactica-el-tiempo-en-epoca-romana-pack-completo/
Total		278,50€		
	Materials de la maleta per treballar l'associacionisme democràtic i Materials per a la carpeta del problema històric	0€		Materials elaborats pel grup de recerca GREDICS (2017SGR1600, que ha assumit la feina de disseny i elaboració dels materials, sense cap cost per al projecte.
TOTAL		962,77€		

Dificultats per complir la despesa

Han hagut dificultats per aconseguir tot el material que preteníem, ja que no tots els proveïdors esperats ens han servit el que esperàvem. Per exemple l'empresa que havia de fer les reproduccions pel taller d'història de l'art, finalment no va acabar la feina. Per a projectes de futur considerem que s'ha de contractar una empresa global de disseny de materials educatius que ens doni suport en la construcció d'aquests materials, per exemple per a les maletes que preveiem dissenyar per treballar problemes socials o problemes històrics o geogràfics, com els que s'han elaborat sobre l'exili de la postguerra.

Resultats

La implementació del laboratori de socials està tenint l'impacte esperat en les assignatures que treballen l'ensenyament i aprenentatge del temps i els pensament històrics, de l'espai geogràfic, de la història de l'art i de l'economia. També quan es treballen les habilitats d'indagació com la capacitat de reflexió i d'elaborar hipòtesis, o la gestió de les emocions. L'ús del joc com a eina per la construcció del coneixement històric, geogràfic i social és un dels punts forts d'aquest projecte. El material que conforma el laboratori gira entorn a l'ús del joc i de recursos lúdics pel desenvolupament d'habilitats essencials per a la formació d'una ciutadania crítica i participativa materials que permeten complementar la formació del futurs mestres, professors i investigadors, i que els mostren recursos innovadors per poder utilitzar també en la seva futura pràctica docent.

Un aspecte dels materials que hem adquirit i els que hem dissenyat és que ens permet treballar a partir de problemes socials o qüestions socialment vives, problemes històrics o problemes territorials o mediambientals. Això fa també que ens puguem replantejar la metodologia, ja que treballar a partir de problemes afavoreix el desenvolupament de competències educatives i posa l'accent en el descobriment, en el plantejament de reptes i en la reconstrucció final del coneixement. Volem aprofundir en aquesta línia en un pròxim projecte d'innovació del grup.

Del projecte se'n beneficien els alumnes dels graus d'Educació Infantil (Didàctica del Coneixement del Medi Natural i Social en Educació Infantil I i II) i d'Educació Primària (Ensenyament i aprenentatge del coneixement del medi natural, social i cultural; Didàctica de les Ciències Socials; Investigació i Innovació en Didàctica de les Ciències Socials; Comunicació; Imatge i Simulació a l'Aula de Ciències Socials; Educació per a la Ciutadania); alumnes dels màsters de Formació del Professorat de Secundària (Geografia i Història i la seva Didàctica) i MURE (Recerca en Didàctica de les Ciències Socials I, II i III); participants de les activitats formatives de la unitat (Jornades Internacionals, seminaris).